

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра історії, археології, інформаційної та архівної справи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КРАЇНОЗНАВСТВО

ЗМІСТ

1. Загальна інформація.
2. Анотація до дисципліни.
3. Мета і завдання дисципліни.
4. Формат дисципліни.
5. Результати навчання.
6. Обсяг дисципліни.
7. Ознаки дисципліни.
8. Пререквізити.
9. Технічне й програмне забезпечення/обладнання.
10. Політика курсу.
11. Навчально-методична карта дисципліни.
12. Система оцінювання та вимоги.
13. Рекомендовані джерела інформації.

1. Загальна інформація

Назва курсу	Країнознавство
Викладач	Тупчієнко Микола Петрович, кандидат історичних наук, доцент
Профайл викладача	https://scholar.google.com.ua/citations?user=py_G5tYAA AAJ&hl=ru http://orcid.org/0000-0002-7076-4861
Контактний телефон	(066) 6241219
Е-пошта	tupchy_mp@ukr.net
Консультації	<i>очні</i> – відповідно до затвердженого графіка консультацій; <i>онлайн</i> – е-листування, у месенджері (Facebook-Messenger), вебінари на платформі Zoom(за запитом здобувача)
Система дистанційного навчання	http://moodle.kntu.kr.ua/

2.

Анотація до дисципліни

Освітня компонента «Країнознавство» спрямована на отримання здобувачами однієї з важливих компетентностей – застосування сучасних знань про історію формування сучасної політичної мапи світу, законів та закономірностей виникнення й трансформації країн, специфіку розвитку окремих регіонів та країн світу. Вона забезпечує вивчення країн і регіонів світу, досліджує, систематизує й узагальнює дані про їхню природу, населення, внутрішні просторові відмінності. Відповідно, предмет навчальної дисципліни – країни і регіони світу як єдині системи, що складаються з різномірних, але взаємопов'язаних елементів, які діють як єдине ціле на світовій політичній арені.

3. Мета і завдання дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Країнознавство» – забезпечення студентів знаннями з історії країн, надання їм теоретичних знань з країнознавства, підготовка до практичної участі в роботі по відбору і класифікації інформації по країнах, формування вміння здійснювати дослідницьку роботу в області різних аспектів країнознавства.

Завдання вивчення дисципліни – набуття здобувачами вищої освіти здатності:

- з'ясувати статус країн та регіонів світу;
- визначати основні закономірності, етапи становлення і розвитку країн та регіонів світу;
- проводити класифікацію країн відповідно до їх політичного устрою, рівня економічного розвитку тощо;
- застосовувати на практиці понятійний апарат і основи теорії країнознавства.

4. Формат дисципліни

Для денної форми навчання:

Викладання курсу передбачає для засвоєння дисципліни традиційні лекційні заняття із застосуванням електронних презентацій, поєднуючи із практичними (семінарськими) заняттями.

Формат очний (offline / Facetoface)

Для заочної форми навчання:

Під час сесії формат очний (offline / Facetoface), у міжсесійний період – дистанційний (online).

5.

Результатив навчання

У результаті вивчення дисципліни студент повинен:

знати:

- предмет і завдань країнознавства;
- історію й класифікаційні ознаки країн;
- закони країноутворення та їх трансформації;
- принципи та форми організації міждержавних об'єднань;
- структуру, організацію кордонів та території країн;
- систему зв'язку між географічним розташуванням країни та її економічним і політичним розвитком;
- необхідну інформацію про місце і роль України в Європі та серед решти країн світу;

уміти:

- застосовувати базові знання для відбору необхідної інформації;
- знаходити закономірності розвитку окремих країн та регіонів у світі;
- об'єктивно аналізувати політичну, економічну та соціальну ситуацію в окремих країнах, в Україні;
- на основі одержаних знань прогнозувати напрямки подальшого розвитку країн;
- налагоджувати гуманістичні стосунки між представниками різних країн;
- надавати обґрунтовану консультативну допомогу по відбору та організації інформації в області країнознавства.

Набути соціальних навичок (soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал, взаємодіяти в проектній діяльності;
- не байду жести ставлення до участі у громадських суспільних заходах, спрямованих на підтримку здорового способу життя тощо.

6.

Обсяг дисципліни

Вид роботи	Кількість годин
Лекції	14
Практичні заняття	28
Самостійна робота	48
<i>Разом</i>	<i>90</i>

7. Ознаки дисципліни

Рік викладання	Курс (рік навчання)	Семестр	Кількість кредитів/ годин	Вид підсумкового контролю	Нормативна / вибіркова
2021/2022	II	3	3/90	Залік	Вибіркова

8. Пререквізити

Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Країнознавство» істотно підвищиться, якщо здобувач попередньо опанував та/або повторив матеріал дисциплін «Історія та культура України», «Історія вітчизняної та зарубіжної культури».

9. Технічне та програмне забезпечення/обладнання

У період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з адміністрацією та викладачами з приводу проведення занять та консультацій. У міжсесійний період комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) та оргтехніку для комунікації з адміністрацією, викладачами та підготовки (друку) рефератів і самостійних робіт.

10. Політика курсу

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

Відвідування занять:

Відвідання занять – важлива складова навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Пропущені заняття повинні бути відпрацьовані не пізніше ніж за тиждень до залікової сесії.

Поведінка на заняттях:

Недопустимість: запізнення на заняття, списування та плагіат, несвоєчасне виконання поставленого завдання.

При організації освітнього процесу в Центральнотехнічному національному університеті студенти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: «Положення про організацію освітнього процесу в ЦНТУ» (http://www.kntu.kr.ua/doc/doc/The_provisions_of_company_profile.pdf); «Положення про організацію вивчення вибіркового навчального плану та формування індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти» (<http://www.kntu.kr.ua/doc/doc/vibir.pdf>); «Положення про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти ЦНТУ» (<http://www.kntu.kr.ua/?view=univer&id=50>); «Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ЦНТУ». Режим доступу: http://www.kntu.kr.ua/doc/doc/polozh_system_yakosti.pdf.

Тема	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Змістовий модуль 1			
Тема 1. Країнознавство як наукова дисципліна	2	2	3
Тема 2. Політична карта світу	2	2	3
Тема 3. Просторово–територіальна організація країн світу	2	2	3
Тема 4. Регіональний поділ світу	2	2	3
Тема 5. Країни Західної Європи	2	2	3
Тема 6. Країни Центральної Європи		2	3
Тема 7. Країни Східної Європи та Євразії		2	3
Змістовий модуль 2			
Тема 8. Країни Кавказу та Закавказзя		2	3
Тема 9. Країни Центральної Азії		2	4
Тема 10. Країни Південно-Західної Азії		2	4
Тема 11. Країни Східної та Південно-Східної Азії		2	4
Тема 12. Країни Північної та Південної Америки	2	2	4
Тема 13. Країни Африки		2	4
Тема 14. Австралія та Океанія	2	2	4
Разом	14	28	48

12. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль.

Форма підсумкового контролю: залік.

Контроль знань та умінь здобувачів (поточний та підсумковий) здійснюється за кредитною трансферно-накопичувальною системою організації освітнього процесу в ЦНТУ. Рейтинг студента із засвоєння навчальної дисципліни визначається за стобальною та дворівневою («зараховано, «не зараховано») шкалами оцінювання результатів навчання. Він складається з рейтингу поточної навчальної роботи впродовж семестру, для оцінювання якої призначається 100 балів.

За навчальним планом передбачається при вивченні навчальної дисципліни виконання певних видів робіт на лекційних, практичних, семінарських заняттях, виконання індивідуальних завдань, інших видів навчальної діяльності, тому оцінка здобувачам вищої освіти вище 60 балів може виставлятися без виконання ними підсумкової залікової роботи.

Семестровий залік проводиться на останньому занятті, до початку екзаменаційної сесії.

Розподіл балів, які отримують студенти при вивченні дисципліни «Країнознавство»

Поточний контроль та самостійна робота	Підсумковий контроль
--	----------------------

Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2							Всього	Залік		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	ЗК 1	T8	T9	T10	T11	T12	T13			T14	ЗК 2
5	5	5	5	5	5	5	15	5	5	5	5	5	5	5	15	100	100

Примітка: T1, T2, ..., T14 – тижні, ЗК1, ЗК2 – поточний змістовий контроль

Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в навчально-методичній карті. Розподіл балів між видами занять (лекції, практичні заняття, самостійна робота) можливий шляхом спільного прийняття рішення викладача і студентів на першому занятті.

Рівень знань оцінюється:

«Відмінно» / «Зараховано» – здобувач вищої освіти досконало засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання у процесі аналізу практичного матеріалу, висловлює власні міркування стосовно тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

«Добре» / «Зараховано» – здобувач вищої освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, викладає його аргументовано, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, має практичні навички, висловлює власні міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або у процесі аналізу практичного матеріалу.

«Задовільно» / «Зараховано» – здобувач вищої освіти, в основному, володіє теоретичними знаннями з навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх з майбутньою діяльністю.

«Незадовільно» / «Не зараховано» – здобувач вищої освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі; відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані. Студенти, які не з'явилися на іспит без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

Переведення підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, вираженої у балах, в екзаменаційну (залікову) за національною шкалою та шкалою ЄКТС здійснюється за відповідною шкалою.

Шкала оцінювання

Оцінка за шкалою ЄКТС	Визначення	Оцінка		
		За національною системою (іспит, диференційований залік: курсова робота, практика)	За національною системою (залік)	За системою ЦНТУ
A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	Зараховано	90–100
B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середньогорівня з кількома помилками	4 (добре)	Зараховано	82–89
C	ДОБРЕ – в цілому правильна робота з певною кількістю грубих помилок			74–81
D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	Зараховано	64–73
E	ДОСТАТНЬО – виконання задовільняє мінімальні критерії			60–63

FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно попрацювати перед тим, як перескласти	2 (незадовільно)	Незараховано	35–59
F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота			1–34

Критерії оцінювання знань і вмінь здобувачів визначені [Положенням про організацію освітнього процесу в ЦНТУ](#) (С. 28-31).

13. Рекомендовані джерела інформації

Базові:

1. Дахно І.І. Країни світу: Енциклоп. дов. - К.: Мапа, 2004. - 606 с.
2. Дубович І.Л. Країнознавчий словник-довідник. -Л.: Ліга-прес, 2005. - 819 с.
3. Кузик С., Книш М. Економічна і соціальна географія Америки. - Л.: ЛНУ, 1999. - 299 с.
4. Масляк Я.О., Дахно І.І. Економічна і соціальна географія світу. - К.: Вежа, 2004. - 279 с.
5. Масляк П.О., Олійник Я.В., Степаненко А.В. Словник-довідник учня з економічної і соціальної географії світу. – К.: Лібра, 1996. - 397 с.
6. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка: Підручник / За ред. В.В. Ковалевського, О.Л. Михайлюк, В.Ф. Семенова. - 6-те вид., випр. -К.: Знання, 2004. - 350 с.
7. Румянцева А. Л., Башинська А.І., Корнілова І.М., Коваленко Ю.О. Міжнародна торгівля. - К.: ЦНЛ, 2004. - 374 с.
8. Юрківський В.М. Країни світу. - К.: Либідь, 2001. - 366 с.
9. Яценко Б.П. Політична географія. - К.: НАНУ, 2005.- 132 с.

Додаткові:

1. Дахно І.І. Міжнародна торгівля. - К.: МАУП, 2004. - 309 с.
2. Дністрянський М.С. Україна в політико-географічному вимірі. - Л.: ЛНУ, 2000. – 310 с.
3. Олійник Я. Б., Пищенко П.Г., Степаненко А.В., Масляк П.О. Географія для старшокласників та абітурієнтів. - К.: Знання, 2006. - 455 с.
4. Світова економіка. К.: Либідь, 2001. - 582 с.
5. Соколенко С.І. Глобалізація і економіка України. - К.: Логос, 1999. - 566 с.